

*Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání*

Nech mne, mámo, půjdu sám!

*Mateřská škola Střelná, okres Vsetín, příspěvková
organizace*

Tento vzdělávací program vznikl ve spolupráci kolektivu MŠ. Zpracovatel: Bc. Ivana Fojtů – ředitelka školy. Je zpracován v souladu s Rámcových vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Poděkování: bývalé ředitelce MŠ paní Ludmile Bartošákové, za zpracování původní verze ŠVP pro PV „Nech mne, mámo, půjdu sám!“

Byl projednán na pedagogické poradě dne 26.8.2022. Platnost školního vzdělávacího programu: od 1.9.2022 .

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	4
2. Charakteristika školy	5
3. Podmínky vzdělávání	6
3.1 Věcné podmínky.....	6
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	7
3.4 Řízení mateřské školy	8
3.5 Personální a pedagogické zajištění	8
3.6 Spoluúčast rodičů	8
3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.7.1 Podmínky pro jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	9
3.8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4. Organizace vzdělávání.....	10
4.1 Organizace dne.....	11
4.2 Zajištění souběžného působení dvou učitelů ve třídě.....	12
4.3 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.....	12
4.4 Individuální vzdělávání dítěte.....	12
4.5 Distanční vzdělávání.....	13
5. Charakteristika vzdělávacího programu	13
6. Vzdělávací obsah	14
6.1 Třídní vzdělávací program.....	16
6.2 Struktura vzdělávacího obsahu.....	16
6.3 Charakteristika a záměry 1. čtvrtletního bloku PODZIMNÍ PUTOVÁNÍ.....	18
6.4 Charakteristika a záměry 2. čtvrtletního bloku ZIMA JE PRIMA.....	23
6.5 Charakteristika a záměry 3. čtvrtletního bloku JARNÍ TOULKY.....	28
6.6 Charakteristika a záměry 4. čtvrtletního bloku TOULKY SVĚTEM.....	32
7. Evaluační systém	36
Příloha – Minimální preventivní program proti šikaně a nežádoucímu chování	38

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název organizace: Mateřská škola Střelná, okres Vsetín, příspěvková organizace

Sídlo: Střelná č. 154, 756 12 Horní Lideč

IČO: 70996661

Právní forma: Příspěvková organizace

Mateřská škola Střelná, okres Vsetín, příspěvková organizace, má tři součásti:

- Mateřská škola
- Školní jídelna
- Školní jídelna- výdejna I

Zřizovatel: Obec Střelná, okres Vsetín
Střelná 38, 75612 Horní Lideč

Ředitelka školy: Bc. Ivana Fojtů

Kapacita: 28 dětí

Počet tříd: 1 třída

Počet zaměstnanců: 3 pedagogové
4 provozní zaměstnanci

Telefon: 571 447 480

Mobil: 739 310 779

E – mail: ms.strelna@volny.cz

Web: www.msstrelna.cz

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání:

“Nech mne, mámo, půjdu sám!”

Číslo jednací dokumentu: 44/22

Razítko a podpis ředitele školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Střelná, okres Vsetín je příspěvkovou organizací. Byla otevřena v nově postavené budově 2. září 1978. V počátečních letech provozu sem docházelo více než 30 dětí. Mateřská škola vždy představovala důležité místo ve zdejším kulturně společenském životě. Nachází se v pohraniční obci, sousedící se Slovenskem. Budova a okolí školy je obklopeno klidným prostředím a čistou přírodou okolních lesů na okraji vesnice.

Jednotřídní mateřská škola s kapacitou 24 dětí (s udělením výjimky zřizovatele lze zvýšit kapacitu maximálně na 28 dětí), má věkově smíšené oddělení. Ve třídě jsou zastoupeny děti zpravidla od 3 do 7 let, umožňuje-li to kapacita zařízení a psychosociální zralost dítěte a za splnění dalších bezpečnostních podmínek, je možno přijmout k předškolnímu vzdělávání i děti dvouleté. O děti se starají 2 kvalifikované učitelky a personál: vedoucí ŠJ, kuchařka, uklízečka, pomocná pracovnice ŠJ, účetní.

Mateřskou školu navštěvují nejen děti ze Střelné, ale i z okolních vesnic.

Prostory mateřské školy jsou účelně řešeny se samostatnou šatnou, hernou, lehárnou a třídou s přilehlým sociálním zařízením. Toto uspořádání umožňuje vedení dětí k samostatnému chování a jednání, aniž by byla ohrožena jejich bezpečnost. Je zde také dostatek místa ke kolektivním hrám i koutky, v nichž mohou mít děti soukromí.

Prostory jsou nově zrekonstruovány a vybaveny novým nábytkem, který umožňuje bezpečný pohyb dětí, sportovní vyžití i celkový osobnostní rozvoj. Veškeré prostředí je udržováno v čistotě, je vkusně a esteticky upraveno, na výzdobě se podílí děti svými pracemi. Celá dvoupodlažní budova je po nedávné rekonstrukci (výměna oken, zateplení).

V podkroví budovy je se svolením zřizovatele využívána k pohybovým aktivitám dětí prostorná tělocvična, kterou využívá místní Základní škola.

Součástí mateřské školy je nově zrekonstruovaná kuchyně školní jídelny, sloužící jak pro Mateřskou školu, tak i pro Základní školu Střelná, dále pro seniory a další strážníky.

Budovu obklopuje rozlehlá školní zahrada s okrasnými a ovocnými dřevinami a s řadou sportovních prvků, je upravena v přírodním stylu - "Přírodě blíž", zbudovaná a financovaná prostřednictvím projektu EU z roku 2014. Současná zahrada je udržovaná a splňuje veškeré bezpečnostní požadavky. Umožňuje každodenní vzdělávání dětí venku, které je založeno na prožitkovém a činnostním učení na základě vlastních zkušeností a s možností sportovního vyžití jak v letních tak i zimních měsících a to i díky kopcovitému terénu. Dle potřeby a finančních prostředků bude zahrada dále dovybavována dalšími herními a sportovními sestavami.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Oddělení má dostatečně velkou samostatnou hernu a třídu, která slouží současně jako učebna i jídelna. Třída je bočním vchodem propojena s hygienickým zařízením pro děti. V budově je prostorná školní tělocvična, kterou je možno využívat k pohybovým a tělovýchovným aktivitám. Větrání i osvětlení tříd je zajištěno v souladu s danými hygienickými normami a s ohledem k probíhajícími aktivitám. Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídají počtu dětí, jsou certifikované, zdravotně nezávadné, přizpůsobené antropometrickým požadavkům dětí a estetického vzhledu.

Vybavení pomůckami, hračkami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Podstatná část hraček je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát podle dohodnutých pravidel, přičemž jsou vedeny k samostatnosti při úklidu.

Prostory pro pedagogy jsou vybaveny novým nábytkem, počítači i notebooky. Děti se samy podílí na výzdobě a úpravě prostředí, které je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohly je zhlédnout i rodiče. Na zvelebování celého prostředí pro děti se podílejí všichni zaměstnanci.

Školu obklopuje uzamykatelný dvůr a zahrada s hrovými prvky, venkovním úložištěm a hygienickým zařízením pro děti. Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů.

Škola má vlastní školní jídelnu, která zajišťuje stravu také pro žáky ZŠ a cizí strávníky. Pracovnice provozu se stará také o prádlo MŠ.

Závěr: Zařízení má nadstandardní prostory. Pokračovat v obnově a zvelebování vnitřního prostoru tak, aby prostředí dětem umožňovalo rozmanitou činnost směřující k naplňování cílů ŠVP.

3.2 Životaspráva

Snažíme se dětem poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu podle příslušných předpisů. Usilujeme o vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování technologie přípravy nápojů a pokrmů. V průběhu celého dne dítěte v MŠ je zajištěn dostatečný pitný režim. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné (3 hodinové) intervaly. Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Denní rytmus, řád i doba jídla je podrobněji rozpracována v Provozním řádu mateřské školy. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na kvalitu ovzduší) a mají dostatek volného pohybu. Pobyt venku se nedoporučuje při silném větru, mrazu -10 °C, dešti, mlze, znečištěném ovzduší na stupni 3, při stupni 2 pouze na omezenou dobu. Snažíme se zajistit vhodné pomůcky k pohybovým aktivitám v herně, místnosti jsou pravidelně větrány. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Při četbě nebo hudbě děti ulehnu na minimálně 30 min. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidný program, předškoláci se mohou věnovat činnostem

rozvíjejícím grafomotoriku. Spící děti pokračují ve spánku do 14,00 hod.

Závěr: Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor. Nadále vytvářet klidné, pohodové prostředí, které bude přínosné pro dětské stravování, vést děti od počátku k sebeobsluze, respektovat věkovou strukturu kolektivu. Vést děti k zautomatizování hygienických návyků, k zvnitřnění potřeby pasivního odpočinku a respektování této potřeby u kamarádů. Vést děti k osvojení pravidelných herních a pohybových aktivit ve venkovním prostředí. Pedagogové i správní zaměstnanci budou pro děti přirozeným vzorem během celého dne.

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím.

Je zajištěn pravidelný denní pružný řád. Všechny činnosti dětí v průběhu dne jsou přizpůsobeny potřebám a aktuální situaci za předpokladu dodržení časových intervalů jídla a odpočinku. Vhodné počasí je využíváno k přesunutí všech aktivit na krytou terasu a zahradu. Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ dle svých potřeb, je ponechána dostatečná ranní doba ke scházení.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace.

Rodičům doporučujeme postupnou adaptaci dítěte na mateřskou školu. Zpočátku je vhodné, aby se rodič pro případ nutnosti nacházel v blízkosti školy, nedoporučujeme však, aby rodič zůstal s dítětem ve třídě. Nutno je také zvážit s ohledem na věk i povahu dítěte délku pobytu během prvních týdnů adaptace. Rodič má možnost individuálně konzultovat s pedagogem specifika svého dítěte, průběh jeho adaptace, jednotlivé kroky v přípravě na spaní a celodenní pobyt. Veškeré postupy jsou upravovány společně s rodiči dle individuálních možností dítěte.

Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.

V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Cílem je spolehlivost a důvěryhodnost dospělých. Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme. Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.

Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná. Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch, nezdravou soutěživost. Pedagogické pracovnice sledují vztahy ve třídě vzhledem k prevenci šikany

Komunikace, spolupráce a vstřícnost jsou na prvním místě v dorozumívání dětí i dospělých.

Závěr: Vytvořit si ve třídě (skupině) pravidla, která děti nestresují, ale motivují. Děti potřebují hranice, ve kterých se mohou bezpečně pohybovat: Dbát na uplatňování profesní výbavy učitelky: autenticita, empatie, schopnost akceptovat člověka jaký je.

3.4 Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci tvoří jeden tým, mají právo vyjádřit se k procesu výchovy a vzdělávání. Jejich kompetence jsou vymezeny v pracovních náplních. Důležité informace jsou předávány a řešeny dle své aktuálnosti na pedagogických radách, provozních poradách a v běžném provozu. Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování a zásadních otázkách školního programu. Pedagogičtí pracovníci tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče. V komunikaci s rodiči využíváme každodenní osobní setkání, rodičovské schůzky, nástěnky v šatně dětí, také webové stránky. Pro zvyšování kvality pedagogické práce a zlepšení chodu MŠ využíváme zejména zpětné vazby od dětí (vyhodnocování tématu z ŠVP po jejich ukončení), od rodičů (osobní rozhovory, dotazníky) a také sebehodnocení zaměstnanců.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ, Obecní knihovnou, dětským lékařem, dle potřeby spolupracujeme s pedagogicko psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, logopedy.

Závěr: Společně směřovat k projektové výuce, hospitace ředitelky.

3.5 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují dvě plně kvalifikované pedagogické pracovnice, jsou zajišťovány speciální služby např. Logopedie. Pedagogická pracovnice je specializovaná pro daný typ práce. Individuální logopedické služby jsou zaštiťovány SPC pro vady sluchu a řeči ve Valašském Meziříčí.

Pedagogové se dále vzdělávají a ke vzdělávání se snaží přistupovat aktivně. Služby jsou zajištěny tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče. Spolupráce pedagogů funguje na základě společně vytvořených pravidel.

Závěr: Zajišťovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, využívat různorodost specializace a zájmů jednotlivých pedagogů u přípravy dílčích aktivit v tematických vzdělávacích plánech

3.6 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola podporuje spolupráci s rodinou, přičemž vnímáme učitele a rodinu jako rovnocenné partnery. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Na požádání poskytujeme rodičům poradenský servis. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost. Při kontaktu informujeme rodiče o problémech. Ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí.

Informace poskytujeme taktně, zásadně se nevměšujeme do rodinných záležitostí. Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu vstupovat do her svých dětí – včetně doby adaptačního procesu. Vzdělávací program školy je veřejně přístupným dokumentem, s nímž se rodiče mohou seznámit. Projevili-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu školy.

Organizujeme společné setkání a akce s rodiči. Usilujeme o spolupráci rodičů při výchovně vzdělávací práci, snažíme se různými způsoby zapojovat rodiče do společných činností s dětmi (oslavy vánoc, velikonoc, Dne matek, účast rodičů na exkurzích, rozloučení s předškoláky apod.) Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ. Využíváme nabídek rodičů k opravám školního vybavení.

V případě potřeby svoláváme schůzky rodičů nebo zasíláme aktuální informace prostřednictvím e-mailu. Pravidelně jsou také aktualizovány webové stránky školy, které obsahují informace pro rodiče.

Práva a povinnosti rodičů jsou jednoznačně stanovena ve školním řádu, který rodiče obdrží při vstupu dítěte do školy a je volně přístupný ve vestibulu mateřské školy.

Závěr: Spolupracovat s rodiči na základě oboustranné důvěry a porozumění

3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Plně respektujeme individuální potřeby a možnosti každého dítěte. O všech dětem vedeme Záznamy o rozvoji, abychom mohli kvalitně plánovat další aktivity a také včas zachytit případné obtíže ve vývoji dítěte. Ředitelka má vzdělání v oboru Speciální pedagogika a orientuje se v potřebách dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelka se dále vzdělává v oblasti speciální pedagogiky v rámci dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky. Dětem se SVP jsou v případě potřeby vyrobeny či jinak zajištěny speciální pomůcky a upravené formy a metody vzdělávání. Snažíme se o úzkou spolupráci s rodiči a zajištění odborné pomoci. Ve třídě jsou sníženy počty dětí v souladu s právními předpisy. V případě potřeby je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga a další podpůrná opatření. Dítě se SVP má vytvořený plán pedagogické podpory (dětí s podpůrnými opatřeními prvního stupně) či individuální vzdělávací plán (dětí s podpůrnými opatřeními od druhého stupně). Tento plán vychází z výstupů ve ŠVP a je upraven vzhledem k individuálním možnostem dětí. Na tvorbě se podílí učitelka pověřená ředitelkou, rodiče, případně poradenské zařízení. Plán je vyhodnocován 2x ročně (po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření a na konci škol. roku).

3.7.1 Podmínky pro jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě, že se jedná o mateřskou školu se 4 a více cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel školy skupinu pro jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Závěr: zakoupení či vytvoření materiálu pro podporu komunikace (komunikační knihy)

3.8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Usilujeme o všestranný harmonický rozvoj dětí vzhledem k jejich možnostem a zájmům. V případě dětí nadaných podporujeme potenciál tohoto dítěte v oblasti, která ho zajímá, a ve které vyniká. Dítě má možnost obohatit svým nadáním ostatní děti. Na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracováváme individuální vzdělávací plán. S ohledem na finanční možnosti MŠ zajišťujeme speciální pomůcky.

Závěr: nákup encyklopedií s různou tematikou, nákup Montessori pomůcek pro vyšší věkovou kategorii

3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. V plné míře akceptujeme vývojová specifika. Ve spolupráci s rodinou se snažíme zajistit co nejoptimálnější adaptaci dítěte na mateřskou školu. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček pro dvouleté děti a s ohledem na finanční možnosti je rozšiřuje. Děti mají během dne dostatek prostoru ke spontánní hře, dokončení svých her, případně pokračování ve hře v pozdějším čase. Režim dne respektuje pravidelné střídání činností a opakování denních rituálů. Pro děti jsou společenská pravidla srozumitelně a názorně nakreslena. Pro odpočinek je v herně zařízený relaxační koutek. V šatně mají děti dostatek místa pro uložení náhradního oblečení. Vzdělávací činnosti jsou převážně organizovány v menších skupinkách nebo individuálně.

Závěr: rozšíření didaktických pomůcek pro dvouleté děti

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole je jedna třída s věkově smíšeným oddělením. Provozní doba je stanovena na začátku školního roku, obvykle od 6,30 do 15,30 hodin. Mateřská škola je uzavřena pouze ve dnech státních svátků, o vánočních prázdninách je provoz přerušen. O hlavních prázdninách je provoz po dohodě se zřizovatelem uzavřen od poloviny července. V případě vyzvedávání dětí jiným rodinným příslušníkem mají rodiče s vedením školy sepsanou písemnou dohodu. Seznam věcí, které děti potřebují k docházce do mateřské školy je celoročně vyvěšen v šatně jako „Pokyny pro rodiče“. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí. Organizace dne je pouze orientační s ohledem na dobu pobytu venku a tříhodinový interval mezi jídly.

4.1 Organizace dne

Provozní doba	6,30 – 15,30
Příchod dětí	6,30 – 8,00
Odchod dětí po obědě	12,00 – 12,20
Odchod dětí odpoledne	14,30 – 15,30

6,30 – 8,15	Scházení dětí, spontánní činnosti dětí, zapojování do aktivit nabízených učitelkou, částečně didakticky zacílená činnost, individuální práce s dětmi
8,15 – 8,30	Hygiena, dopolední svačina
8.30 – 9.30	Pohybová chvilka, komunitní kruh, navázání řízené činnosti na ranní aktivity dle tématu týdne, spontánní činnosti dětí
9,30 – 11,30	Příprava a pobyt venku
11.30 – 12.00	Příprava na oběd, oběd
12.00 – 14.00	Hygiena, odpočinek
14.00 – 14.30	Hygiena, odpolední svačina
14.30 – 16.00	Odpolední řízené a spontánní činnosti – dokončování ranních aktivit, individuální práce s dětmi

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ – tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Děti jsou vedeny ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi. Značný přínos pro rozvoj osobnosti dítěte má spolupráce s nejrozličnějšími institucemi a organizacemi.

Všechny činnosti jsou přizpůsobovány okolnostem a potřebám dětí - náhodné situace jako jsou narozeniny dětí, narození sourozence, oslavy, konflikty.

Závěr: průběžné vytváření různorodých hracích koutků a tím umožnit dětem výběr činností podle zájmu a potřeb dětí ve skupinách, individuálně i v kolektivu, v případě příznivého počasí prodlužovat pobyt venku.

4.2 Zajištění souběžného působení dvou učitelů ve třídě

Pracovní doba učitelek je rozvržena tak, aby byla co nejefektivněji využita. Účast dvou učitelů při výuce, kdy dochází k takzvanému překrývání pracovní doby pedagogů využíváme k Tandemové výuce nebo jako Pomoc při práci v centrech aktivit

Díky tomu dochází k efektivnější práci pedagoga, ke zlepšení soustředění dětí, zautomatizování pracovních návyků. Děti tak vykazují lepší výsledky.

4.3 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Do mateřské školy se přijímají děti s trvalým pobytem v ČR a s bydlištěm ve Střelné a ve spádové oblasti. Jsou přijímány děti ve věku od 3 do zpravidla 6 let. V případě volné kapacity je možné přijmout děti i z okolních vesnic. Pokud to umožňují podmínky a kapacita školy, je možno citlivě zařadit i děti od 2 let věku na základě vyjádření praktického lékaře pro děti a dorost. Třída se naplňuje do nejméně 13, nejvíce 24 zdravých dětí starších 3 let, v případě vyššího zájmu o umístění dětí projedná ředitelka školy záměr povolit výjimku z počtu dětí ze zřizovatelem. Rozhodnutím povolí výjimku z počtu dětí s navýšením o 4 .

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem obvyklým

- na webových stránkách mateřské školy, rozhlasem a oznámením na plakátech umístěných v obci.

Kriteria pro přijímání dětí jsou vždy zveřejněna před vyhlášením zápisu na stránkách mateřské školy, v tištěné podobě vyvěšena na nástěnkách ve vestibulu mateřské školy.

4.4 Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4).

Skutečnost, zda dítě má být individuálně vzděláváno, závisí na rozhodnutí zákonného zástupce dítěte, není zde tedy „povolovací režim“ ze strany ředitele školy, jako je tomu v případě základního vzdělávání. Vždy by se však mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě vzděláváno individuálním způsobem.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7).

Závěr: Podmínky Individuální formy vzdělávání jsou podrobněji popsány v Dodatku ša webových stránkách školykolního řádu č.2 MŠ Střelná, který je volně přístupný na nástěnce ve vestibulu mateřské školy

4.5 Distanční vzdělávání

Mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny (**více než 50%**) dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Vzdělávání distančním způsobem uskutečňuje škola podle rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem - pokud ředitel školy po dohodě se zřizovatelem rozhodne o omezení nebo přerušení provozu v době školních nebo hlavních prázdnin.

Způsob poskytování vzdělávání (stanovování pravidel a organizace):

- škola poskytuje distanční vzdělávání prostřednictvím webových stránek mateřské školy www.msstrelna.cz Vzdělávání je přizpůsobené podmínkám jednotlivých dětí a také personálním a technickým možnostem školy

Distanční výuka je založena na komunikaci učitel – rodič - dítě

Závěr: Podmínky Distanční formy vzdělávání jsou podrobněji popsány v Dodatku školního řádu č.3 MŠ Střelná, který je volně přístupný na nástěnce ve vestibulu mateřské školy a webových stránkách školy

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš vzdělávací program nese název: „Nech mne, mámo, půjdu sám!“ Cílem našeho vzdělávání je dítě, které si poradí v každé situaci, osvojí si poznatky, dovednosti, které přesahují školní prostředí a umí ho uplatnit v životě mimo školu. Dítě odvážně ukáže, co vše umí, zvládne a dokáže. Velkou pozornost věnujeme také spolupráci s rodinou. Hlavním posláním spolupráce je jednotné působení na dítě potřebné pro jeho individuální rozvoj a zároveň dovést rodiče k poznání, že je o jejich dítě dobře postaráno.

Při plánování výchovně vzdělávacích činností vycházíme z oblastí, které jsou uvedeny v RVP PV. Cíle vzdělávání prolínají všemi činnostmi během dne (spontánní činnosti, řízené činnosti, pohybové aktivity, námětové hry, komunitní kruh, pobyt venku...). Ve vzdělávání uplatňujeme princip prožitkového učení, učení hrou a činností založené na aktivní účasti dítěte s důrazem na smyslovém vnímání. A to vše v atmosféře klidu, radosti a bezpečí. Všechno, co dítě vnímá, nutí je napodobovat. Sebekrásnější slova se minou účinkem, jedná-li se proti nim. Proto je také velmi důležité, jaký příklad dítě vidí. Co nejvíce činností se snažíme vzhledem k počasí a

náročnosti přemístit do venkovního prostředí a prodloužit tak pobyt venku na co nejdelší možnou dobu.

Hlavním záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Pro specifické vzdělávací potřeby jednotlivých dětí je organizována individuální práce zejména v ranních činnostech při postupném scházení dětí, nebo po odpolední svačince. Dítě se SVP má vytvořený plán pedagogické podpory (děti s podpůrnými opatřeními prvního stupně) či individuální vzdělávací plán (děti s podpůrnými opatřeními od druhého stupně). Tento plán vychází z výstupů ve ŠVP a je upraven vzhledem k individuálním možnostem dětí. Na tvorbě se podílí pedagogové, rodiče, případně poradenské zařízení. Plán je vyhodnocován 2x ročně (po 3 měsících od 15 zahájení poskytování podpůrných opatření a na konci škol. roku).

V případě dětí nadaných podporujeme potenciál tohoto dítěte v oblasti, která ho zajímá, a ve které vyniká. Dítě má možnost obohatit svým nadáním ostatní děti. Na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracováváme individuální vzdělávací plán. S ohledem na finanční možnosti MŠ zajišťujeme speciální pomůcky.

Pro děti od dvou do tří let se snažíme ve spolupráci s rodinou zajistit co nejoptimálnější adaptaci dítěte na mateřskou školu. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček pro dvouleté děti a s ohledem na finanční možnosti je rozšiřuje. Děti mají během dne dostatek prostoru ke spontánní hře, dokončení svých her, případně pokračování ve hře v pozdějším čase. Režim dne respektuje pravidelné střídání činností a opakování denních rituálů. Pro děti jsou společenská pravidla srozumitelně a názorně nakreslena. Pro odpočinek je v herně zařízený relaxační koutek. V šatně mají děti dostatek místa pro uložení náhradního oblečení. Vzdělávací činnosti jsou převážně organizovány v menších skupinkách nebo individuálně.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v MŠ. Konkrétní obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do čtyř integrovaných čtvrtletních bloků - témat, která byla stanovena jako témata rámcová a společně tvoří jednotu. Témata se pojí s cyklem ročního období a přírodními i společenskými událostmi s nimi spojenými. Témata však mohou učitelky vynechat či sloučit a reagovat tak na potřeby dětí. Integrované bloky přibližují záměr a klíčové kompetence. Integrované bloky se dále dělí do dvou až tří tematických celků s podtématy, která jsou dále rozpracována a naplněna:

- dílčími vzdělávacími cíli (co by měl pedagog u dítěte sledovat, podporovat), jsou barevně odlišeny podle vzdělávacích oblastí: Dítě a jeho tělo - modře, Dítě a jeho psychika - oranžově, Dítě a ten druhý – červeně, Dítě a společnost – fialově, Dítě a svět – zeleně.

Dítě a jeho tělo:

Oblast biologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte.

Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Dítě a jeho psychika:

Oblast psychologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Zahrnuje podoblast:

jazyk a řeč, poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, sebepojetí, city a vůle

Dítě a ten druhý:

Oblast interpersonální

Záměr vzdělávacího úsilí:

podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost:

Oblast sociokulturní

Záměr vzdělávacího úsilí:

uvést dítě do společenství ostatních lidí, do pravidel soužití s ostatními , uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dítě a svět:

Oblast enviromentální

Záměr vzdělávacího úsilí:

založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění,

o vlivu člověka na životní prostředí - počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu –a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte – člověka k životnímu prostředí.

- očekávanými výstupy – očekávání (předpokládané výsledky) mají charakter způsobilostí pro dobu, kdy dítě MŠ opouští, nejsou pro dítě povinné
- návrhy činností – vzdělávací nabídka (je to prostředek vzdělávání, soubor praktických a intelektových činností, příležitostí vhodných k naplňování cílů, k dosahování výstupů)

ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým vzděláváním pedagogů a postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

Pedagogové si podrobně konkretizované výstupy a návrhy činností zaznamenávají v třídním vzdělávacím plánu.

6. 1 TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Třídní vzdělávací plán (dále jen TVP), vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Nech mne, mámo, půjdu sám.“ Vytváří strukturu tematickým okruhům, které dávají dětem nahlédnout do různých oblastí života. Učitelky ve třídě TVP zpracovávají společně tak, aby děti nebyly zahlcovány stejným typem činností a mohly okruh i společně hodnotit . Pedagogové si vyberou z nabízených možností činnosti, které chtějí s dětmi provádět tak, aby nebyly jednostranné, snaží se z činností vytvořit celistvý denní program s citovým nábojem, respektují dohodnuté priority a záměry mateřské školy. Při sestavování berou v úvahu složení třídy – tempo dětí, věkové, individuální zvláštnosti. Při realizaci tematických okruhů dbají na to, aby děti zaujaly a ne na to, že něco nesplnily. Při plánování využívají předtisknutých formulářů, mohou je zpracovávat ručně, nebo v počítači, vybírají a doplňují dílčí cíle, vzdělávací nabídku a myšlenkové mapy. Učitelky mohou libovolně doplňovat do přehledů tematických okruhů své další náměty pro činnost tak, aby je mohly využít v další práci ony samy i kolegyně. Jednotlivé tematické okruhy doplňují učitelky písničkami, hrami, básničkami, pracovními listy, obrázky a dalšími náměty a nápady. Ve třídě má každá učitelky pro svoji plánovací činnost k dispozici pořadač, fólie, do kterých postupně ukládá jednotlivé písemnosti včetně evaluačních protokolů.

6. 2 STRUKTURA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU:

1. čtvrtletní blok:

TÉMATA

1. Kdo jsem a kde žiji

2. Prožíváme podzim

3. Příroda se mění

2. čtvrtletní blok:

1. Připravujeme se na vánoce

2. Bílé nadělení

3. Půjdu k zápisu

3. čtvrtletní blok

1. Jak se rodí jaro

2. Moje zvířátko

4. čtvrtletní blok

1. Objevujeme svět

2. Než půjdu do školy

Podzimní putování

PODTÉMATA

Zase spolu

Moje rodina

Tady jsem doma

Sklízíme ovoce v zahradě, zeleninu na poli

Výprava do lesa

Podzimní hry a zábavy dětí

Když padá listí

Co umí vítr a déšť

Chci být zdravý a silný (Moje tělo)

Zima je prima

S Mikulášem je veselo

Z pohádky do pohádky

Vánoční těšení

Zimní hry a sporty

Ptáci a zvířata v zimě

Masopust

Svět hudby

Co já všechno dovedu, co už umím

Kniha, můj přítel

Svět barev

Jarní toulky

Když jaro ťuká

Svátky jara

Máme se rádi s tátou a mámou,

naše maminka má svátek

Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata

Zvířata ve volné přírodě

Kdo se schovává v trávě

Na návštěvě v ZOO

Toulky světem

Věci kolem mne

Hádej čím jsem

Co dělám celý den

Čím cestujeme

Řeky a moře

Oslavujeme svátek dětí

Planeta země

Hurá na prázdniny

Podzimní putování

Hlavním cílem tohoto bloku je seznámení dětí s novým prostředím mateřské školy. Blok bezprostředně souvisí s osobností dítěte, rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách a vytváří povědomí o vlastní sounáležitosti s nejbližším okolím a s přírodou. Myšlenka názvu PODZIMNÍ PUTOVÁNÍ je pojítkem mezi všemi činnostmi dětí, včetně realizací školních i mimoškolních akcí.

Klíčové kompetence:

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Získává povědomí o neustálých změnách přírodního prostředí a jeho rozmanitosti.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů o dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

1. TÉMA: Kdo jsem a kde žiji

PODTÉMATA:

Zase spolu:

Milé děti, školka volá, sešli jsme se tady znova,
to je naše školička, ta vás vítá celičká.

Já a moji kamarádi, všichni se tu máme rádi.

Hračky, auta, míče máme a už se tu všichni známe.

Obsahové vymezení:

adaptace na prostředí MŠ, seznamování s kamarády,
se zaměstnanci s prostorami MŠ, se základními pravidly chování,
respektovat dospělého i ostatní děti,
uvědomit si vlastní identitu, navazování dětských přátelství,
začlenění mezi vrstevníky,
vhodným, laskavým přijetím, usnadnit novým dětem vstup do MŠ.

Moje rodina:

Táta, máma, jsou tu oba, veselo je u nás doma.
Brácha sestra, babička, zní veselá písnička,
dědeček zas něco kutí, přijde nám to jistě k chuti.

Obsahové vymezení:

význam a struktura rodiny, citové vztahy, jména členů rodiny,
uvědomování si rozdílů mezi dětmi a dospělými, vývoj člověka,
upozorňovat na rozdíl citových projevů v rodinném a cizím prostředí,
hodnota lidské práce, společenské návyky - pozdravit,
poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn.

Tady jsem doma:

V našem domě mír a klid,
radost je tu s námi být.

Obsahové vymezení:

orientace v okolním prostředí, okolí MŠ a domova,
rozvíjení prostorových představ
(aktivní užívání předložek a příslovcí místa)
umět sledovat předem danou cestu,
vyhledávat krátké a dlouhé cesty, řešení labyrintů, obec, město, můj domov,
v jakém domě žiji, můj pokoj, moje hračky,
vytváření pozitivního vztahu k rodnému kraji.

2. TÉMA: Prožíváme podzim

PODTÉMATA: Sklížíme ovoce v zahradě, zeleninu na poli:

Už jste byli v zahradě? Vidím všechno dozrávat
ovoce a zeleninu, tu mám opravdu moc rád.
Cesta na pole je dlouhá, podíváme se i tam.
Obilí je dávno doma, teď patří čas bramborám

Obsahové vymezení:

Druhy, názvy, chuť vůně, využití, způsob sklizně , ovoce a zeleniny,
zdravá výživa, příprava zahrady na zimu,
polní práce a technické vymoženosti,
sklizeň zeleniny, řepy, brambor, úklid po sklizni a
příprava půdy na zimu - proč, druhy zeleniny a
jejich využití a úprava, důležitost pro zdraví,
pracovní činnosti dětí.

Podzimní hry a zábavy dětí:

Stromy mají pestrá sáčka,
na obloze vidím dráčka.
Z ohýnku dým k němu stoupá,

na svých vlnách dráčka houpá.

Obsahové vymezení:

jak se děti bavily dříve, jak nyní, význam pomoci dětí dospělým při podzimních pracích a úklidu v přírodě, shlukování ptáků, odlet do teplých krajů, konkrétní hry a činnosti – drak, ohýnek a pečení brambor, větrníky aj.

Výprava do lesa:

Do lesa rád každý zajde,
každý z nás tam něco najde.
Listí už má pestré barvy, poletuje kolem nás
srnka, zajíc pokukuje, ahoj, přijdem brzy zas.

Obsahové vymezení:

Stromy v závislosti na ročních dobách (listnaté, jehličnaté, strom, keř),
jejich plody, pojem les, sad – rozdíl
pozor na jedovaté houby, plody a rostliny,
lesní zvířata – příležitostné pozorování,
důležitost lesa pro život člověka, přírodu a celou planetu,
dodržování pravidel chování v lese – EKOLOGIE – odpadky nepatří do lesa,
šetření papírem, ochrana stromů, praktické činnosti

3. TÉMA: Příroda se mění

PODTÉMATA: Když padá listí:

Spadlo listí ze stromu, vlétlo k nám až do domu.
Jeden list byl červený, druhý ještě zelený.
Třetí ten zas žlutý byl a mě se moc zalíbil.
Na papír ho nalepím a dům si s ním vyzdobím.

Obsahové vymezení:

Hledání barev v podzimní přírodě, poznávání barev,
estetické vyjádření výtvarnými, pracovními, tanečními a
dramatickými činnostmi, zkracování dne, zapojení se do drobných prací
na školní zahradě, pozorovat změny v přírodě.

Co umí vítr a déšť:

Když se nebe zamračí,
oblékneme se radši.
Deštník, kabát, holinky,
poslechneme maminky.
Nechceme se nachladit
v posteli pak dlouho být

Obsahové vymezení:

Počasí na podzim - pozorování, jeho druhy v závislosti na roční době,
jeho působení na člověka, jak vzniká počasí, střídání ročních období a
jejich charakteristika.

Svátek „dušiček“ změna oděvu, obuvi.

Chci být zdravý:

V zdravém těle zdravý duch,
to já přece vím,
proto tak rád sportuji,
zeleninu jím

Obsahové vymezení:

Uvědomování si vlastního těla, jeho a částí a k jakému účelu se používají (nácvik pravá, levá),
pojmenování částí těla, smysly – zrak, čich , chuť, hmat
vývoj člověka – analogie se stromem (semínko x starý vrásčitý strom)
péče o zdraví, poznatky o nezbytných životních návycích,
prevence nemocí, zdravá výživa a stolování, oblékání
čistota nejbližšího okolí (úklid) a životního prostředí,
škodlivost návykových látekalkohol,cigarety, drogy, mít povědomí
o způsobech ochrany zdraví, předcházení nebezpečným situacím
ohrožujícím zdraví a život (nebezpečí při hře a sportovních
činnostech, nebezpečné předměty, zvířata, choroby, úrazy, otrava,
požár, technická zařízení, osoby) vědět, kde hledat pomoc.

Cíle čtvrtletního bloku:

- poznávání sebe sama, uvědomění si vlastní identity,získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému – pravidla chování ve třídě
- seznamování místem, prostředím v němž dítě žije a vytváření pozitivnímu vztahu k němu
- uvědomování si svého okolí, přijímání a respektování druhého,
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přináležet mu – ke své třídě, k ostatním dětem v MŠ,
- rozvoj základních kulturně společenských návyků (pozdravit, poprosit, poděkovat), postoje a dovednosti ,
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (piktogramy s pravidly chování)
- osvojování bezpečných návyků při chůzi ve dvojicích a při přecházení vozovky,
- rozvoj pozitivního vztahu k sobě, k druhému a ke svému okolí,
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky,
- osvojování si elementárních poznatků o přírodě,
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- vytváření zdravých životních návyků
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám - všímání si proměnlivosti počasí a s tím souvisejících změn okolní přírody,
- chápání, že přírodu a přírodniny lze vnímat i jako estetický objekt a lze je také esteticky vyjádřit,
- vnímání a prožívání tradic, zvyků v daném ročním období a tak posilovat vztah k rodině, k bydlišti, ke škole a k přírodě,
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí,
- poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat.

Vzdělávací nabídka:

- spontánní, tvořivé, námětové hry, hry s pravidly
- skupinové činnosti
- pokusy
- práce s knihami a časopisy
- hry s písmeny a číslicemi
- práce s počítačem
- komunitní kruh
- řízené zdravotně preventivní aktivity
- řízená činnost a skupinové činnosti

Očekávání:

- získat jistotu v kolektivu třídy, důvěřovat učitelkám, navazovat kamarádské vztahy,
- adaptovat se na prostředí MŠ,
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, přijímání stravy, stolování , oblékání a svlékání
- rozlišovat, co prospívá zdraví, co mu škodí , chovat se tak, aby neohrožovalo sebe ani ostatní
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- rozlišovat co je dobré a co je špatné pro mě i pro ostatní,
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se
- domluvit se slovy i gesty
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku , ptát se)
- učit se vzájemně domluvit a řešit spory,
- dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi,
- uvědomovat si, že každý má v životě své místo (v rodině, ve škole...),
- svoje prožitky a pocity slovně, výtvarně, pohybově a dramaticky ztvárnit a vyjádřit,
- uvědomovat si změny v přírodě,
- poznávat a rozlišit plody podzimu, význam pro naše zdraví (ovoce, zelenina, lesní plody...),

- naučit se z paměti krátké texty básní a písní s podzimní tematikou,
- chápat prostorové pojmy, zvládat číselnou řadu do 5 (starší děti podle svých schopností i více),
- rozvíjet a užívat všech smyslů (podle zraku, sluchu, čichu, hmatu),
- vědomě napodobit pohyb,
- spolupracovat při hrách volných i řízených,
- být citlivý, vnímavý a tvořivý k tradicím v obci, ve škole,
- zapojit se s rodiči do výroby podzimní dekorace a umět ohodnotit práci svou i svých kamarádů.

6.4 CHARAKTERISTIKA A ZÁMĚRY 2. ČTVRTLETNÍHO BLOKU

Zima je prima

Záměrem tohoto bloku je snaha o rozvoj kreativity, tvořivosti, fantazie, v souvislosti s tradicemi daného ročního období. Vedení dětí k poznání, že pohybem venku a otužováním přispíváme ke zdraví a celkové psychické a duševní pohodě. V tomto bloku se budeme také společně se školáky těšit na školní zápis. Využitím pohádkového námětu budeme přispívat k prohlubování emocí, citového prožitku ze hry a k rozvíjení pohybové schopnosti. Myšlenka názvu ZIMA JE PRIMA je pojítkem mezi všemi činnostmi dětí, včetně realizací školních i mimoškolních akcí.

Klíčové kompetence:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.
- Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností o se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje.
- Je otevřené aktuálnímu dění.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.

1. TÉMA: Připravujeme se na vánoce

PODTÉMATA: S Mikulášem je veselo :

My se čerta nebojíme, protože my všichni víme,
pod kožichem táta je, on nám uhlí daruje

Obsahové vymezení:

seznámení s lidovou tradicí, odbourávání strachu z neznámého
poznáváním skutečnosti, příprava na návštěvu Mikuláše a čertů v MŠ
pomocí pohádek a praktických činností

Z pohádky do pohádky :

Pojďte s námi do pohádky, vždyť je dobře známe,
pohádkové postavičky všichni rádi máme.

I pohádka má svůj konec, tak si pamatujme,
dobro od zla i v životě dobře rozlišujeme

Obsahové vymezení:

pohádky lidové, umělé, pohádkové postavy s rozlišením dobra a
zla, přirovnání ke skutečnému životu, rozlišovat poezii a prózu,
ilustrace, praktické činnosti a dramatizace s rozvojem estetického
cítění a jazykových schopností

Vánoční těšení:

Vánoce jsou krásné svátky, chceme něco darovat
protože jsme ještě malí, můžeme „jen“ lásku dát.
Všude pěkně uklidíme, napečeme cukroví,
že se něco připálilo, to se nikdo nedoví.

Obsahové vymezení:

posilování citových vazeb ke svým blízkým snahou udělat jim radost,
učit se nejen dárky přijímat, ale radovat se z vymýšlení a darování,
prožívání radostné nálady rozvojem duševních hodnot,
nepodporovat v dětech materiální stránku prožívání vánoc,
lidové zvyky a tradice (jídla, zvyky v rodině) ve spojení s vánocemi,
poznávání lidové hudební tvorby a lidové slovesnosti,
samotná příprava oslavy vánoc prostřednictvím estetické úpravy
prostředí - aktivní podíl dětí - výzdoba, příprava besídky
(pásmo, pečení...), - praktické činnosti,
konec Vánoční doby, Nový rok, slavení Tří králů, tříkrálová koleda

2. TÉMA: Bílé nadělení

PODTÉMATA: Zimní sporty a hry :

Teď se rychle oblečeme, je tu zima, je tu mráz.
Sáňky, brusle, lyžování, víme, co zahřeje nás.
Jen musíme dávat pozor na boule a modřiny,
když se někdy převrátíme do sněhové peřiny.

Obsahové vymezení:

prospěšnost pobytu venku i v zimních měsících, sportování pro zdraví - jaké jsou zimní sporty, prevence proti úrazům (vhodný terén, možná nebezpečí), ztvárnění zimních sportů a zimního počasí formou výtvarnou, pracovní, literární a hudební.

Ptáci a zvířata v zimě :

Každý ptáček, každá srnka v zimě mívá hlad,
tak jim, děti, pomáhejte zimu překonat.

Obsahové vymezení:

proč příroda v zimě odpočívá, co se děje s přírodou a živočichy, jak zvířata a ptáci přezimují, jak jim člověk pomáhá, ztvárnění zimní přírody a zvířat v zimě formou výtvarnou, literární, hudební a pracovní.

Masopust :

Proč je tu tak veselo? Vždyť je Masopust!
Neotálej ani chvíli, do tance se pusť!
Všude krouží masek rej, je tu skvělá zábava,
kdo se baví, umí smát, ten tu vyhrává

Obsahové vymezení:

lidové zvyky a zábavy a jejich ztvárnění v lidové slovesnosti, dětský karneval s vlastnoruční výrobou masek, význam společenského setkání, komunikace mezi lidmi

Svět hudby :

Muzika je zázrak sám, když já do ní srdce dám,
všem kolem i sobě radost udělám.

Obsahové vymezení:

poznávat rytmické a melodické nástroje a seznamovat se s technikou hry na některé z nich, rozvíjet hudebnost dětí rozličnými formami při práci s písní i při poslechu a pohybovém ztvárnění hudby, učit se vnímat tempo, dynamiku hudby, náladu, rytmus, umět rozlišit pochod, ukolébavku, tanec, hudbu veselou a smutnou, slavnostní, učit děti zpívat ve skupině i sólově, podporovat v dětech vědomí, že zpěv je radostná a přirozená činnost.

3. TÉMA: Půjdu k zápisu

PODTÉMATA: Co já všechno dovedu, co už umím :

Všechny děti na světě si rády hrají
písničky a básničky dobře znají.
Cvičit, kreslit, modelovat
a také se slušně chovat,
když to všechno budu mít
ve škole mne budou chtít.

Obsahové vymezení:

V dětech podporovat vědomí, že něco dobře umí, může využít svých schopností, má základní vědomosti o prostředí, předmětech a osobách, které dítě obklopují, zvládá jednoduché grafické dovednosti, pozná některá písmena - např své jméno v psané podobě, má zásobu básní, písní a her. Učitelka získá ucelený přehled o rezervách ve vědomostech a dovednostech dětí a může dále pracovat na jejich rozvíjení.

Kniha, můj přítel:

Knížka, to je přítel věrný, ta je vždycky po ruce,
ať je jaro, léto, podzim, nebo třeba vánoce.
Netrucuje, nevyčítá, že si se mnou nechce hrát,
pohádku mi vždycky půjčí, je to prostě kamarád.

Obsahové vymezení:

podněcovat děti ke kladným zážitkům s knihou - rozlišit prózu a poezii
orientovat se v dětské obrázkové encyklopedii, chápat rozdíl kniha ,
časopis, noviny, předkládat dětem ilustrace různých autorů a hovořit
o nich, zařazovat četbu na pokračováníhádanky,
podněcovat děti k estetickým aktivitám na základě práce s knihou.

Svět barev :

Barvičky, barvičky, vylezte z krabičky
potřebuji omalovat zvířátka i kytičky
Všechno na co pomyslíš jinou barvu má,
kdyby bylo všechno černé, byla by tu přece tma.

Obsahové vymezení :

poznat základní a doplňkové barvy a jejich odstíny, vnímat barvy
kolem sebe a používat správně jejich názvy, využívat znalost barev
při konkrétních činnostech, podněcovat k estetickým aktivitám
navozeným vnímáním barev typických pro určitý předmět, místo.

Cíle čtvrtletního bloku:

- podpora rozvoje estetického vnímání, citění a prožívání, posilování citových vztahů ke svým nejbližším, k okolí
- seznámování dětí s významem slušného chování
- přirozeným způsobem a na základě prožitků seznámování dětí s tradicemi a zvyky typickými pro roční období,
- navozování atmosféry pohody, porozumění, vzájemné pospolitosti,
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, rozvoj empatie, ohleduplnosti a fantazie dětí,
- rozvoj pohybových i manipulačních dovedností,
- procvičování paměti a pozornosti,
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- rozvoj pohybových schopností a dovedností dětí při hrách na sněhu,
- osvojení si poznatků bezpečnostního chování při pohybu na sněhu a ledu
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně- logickému (pojmovému),
- posilování schopnosti umět se rozhodnout v běžných i méně běžných situacích,
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- na základě pohádkového příběhu řešit pohádkové situace
- vyzkoušet si některé strunné, bicí, dechové nástroje, poznávat vážnou hudbu, lidové písně, hudební názvosloví,
- posilování dětské sebedůvěry, osobitého myšlení a schopnosti improvizovat,
- nabídkou a používáním knih rozvíjení zájmu dětí o knihy,
- rozvíjení společenského a estetického vkusu
- zdokonalování dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojování si poznatků o tělovýchově a sportu.
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- vytváření základů pro práci s informacemi (práce s encyklopedií, počítačem)
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur
- osvojování si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka:

- spontánní, tvořivé, námětové hry, hry s pravidly
- skupinové činnosti
- pokusy
- práce s knihami a časopisy
- hry s písmeny a číslicemi
- práce s počítačem
- komunitní kruh
- řízené zdravotně preventivní aktivity
- řízená činnost a skupinové činnosti

Očekávání:

- podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat oslavy,
- naučit se chovat zdvořile k dětem i dospělým, zvykat si dodržovat pravidla konverzace, užívat tzv. „kouzelná slovíčka
- seznamovat se s lidovými zvyky: společně postavit vlastní betlém, seznamovat se s lidovými koledami ve spojení s konkrétní událostí v rámci biblického příběhu,
- zapamatovat si texty básní a říkadel, písní a umět je reprodukovat na veřejnosti,
- soustředěně poslouchat četbu
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- připravit vánoční besídku a setkání u Vánočního stromčku v MŠ, obohatit povědomí dětí o skutečném poslání a smyslu Vánoc, seznámit děti s Biblí, zmapovat s dětmi příběh o Kristově narození,

- vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost a fantazii a své zážitky hodnotit (říci, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo popř. nelíbilo...),
- zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo, váleček, formičky), pocítovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti,
- vnímat všemi smysly (rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky...),
- učit se nová slova a aktivně je používat,
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost, dokončit práci,
- chápat základní číselné a matematické pojmy, souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat, chápat číselnou řadu, číslice, písmena
- rozlišovat co prospívá a naopak škodí zdravíneohrožovat zdraví bezpečí a pohodu svou, ani druhých,
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky
- ovládat koordinaci oko – ruka, zvládat jemnou motoriku,
- začleňovat se s dětmi do různých her a sdílet prožitky spolu s ostatními,
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, odložit splnění svých přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu

6.5 CHARAKTERISTIKA A ZÁMĚRY 3. ČTVRTLETNÍHO BLOKU

Jarní toulky

Hlavním cílem tohoto bloku je seznámit děti s realitou, umožnit takto vnímat okolní svět, bezprostřední okolí a hlavně sám sebe. Vést děti ke zdravému životnímu stylu a správným stravovacím, hygienickým návykům. Seznámit děti o možných nebezpečích, která nám hrozí ve spojení s dopravou. Vést děti k zodpovědnosti za svoje chování ve vztahu k sobě, k okolí a prostředí ve kterém žije, k přírodě. Uvědomit si změny v přírodě spojené s příchodem jara. Vnímat, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. Seznámit děti s velikonočními oslavami i s historií zdobení kraslic. Rozvíjet pohybové jarní hry a tvořivou činnost. S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem, ale i k živé a neživé přírodě. Také pojedeme na výlet a dětem přiblížíme život zvířat kolem nás, ale i z cizích krajín, upozorníme je na jejich jedinečnost, krásu a jejich ochranu.

Myšlenka názvu JARNÍ TOULKY je pojítkem mezi všemi činnostmi dětí, včetně realizací školních i mimoškolních akcí.

Klíčové kompetence:

- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými.

- Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje.

1. TÉMA: Jak se rodí jaro

PODTÉMATA: Když jaro ťuká :

Jaro ťuká na vrátka - petrklíče, kuřátka
snad už s sebou přinese. Však už bylo na čase.
Zima byla k nepřečkání, s Moranou ji odnesem.

Obsahové vymezení:

co se děje s přírodou, když končí zima, jarní úklid, práce v zahradě -
co potřebují rostliny k životu - pokusy s klíčením, pokusy s působením
tepla na sníh, led první jarní rostliny, počasí, praktické činnosti
a výtvarné a hudební ztvárnění změn v přírodě.

Svátky jara:

Hody, hody do Provody: to je známá říkanka,
korbáč uplést svedu,
půjdu na koledu,
vyplatím Evu, Aničku, snad mi něco dá,
malované vajíčko je pomlázka má.

Obsahové vymezení:

seznámení s velikonoční tradicí - proč a jak se slaví velikonoce, praktické
činnosti se vztahem k velikonočním - výroba velikonočních dekorací
a jejich využití k výzdobě interiéru, techniky malování vajíček,
návik básní, písní se vztahem ke svátkům jara.

Máme se rádi s mámou a tátou, naše maminka má svátek :

Můj táta je prima chlap, všechno umí udělat.
Léčit lidi, spravit auto, postavit zeď, ví jak na to.
Maminka zas dobře vaří, každá práce se jí daří,
plete, pere zašívá a přitom se usmívá.

Obsahové vymezení:

opakování struktury rodiny s důrazem na citové vztahy k rodičům
a prarodičům- respekt a úcta ke starším a s tím spojené návyky
slušného chování - pozdravit, poděkovat, dodržovat pravidla
komunikace, pomoc starším, uvolnění místa, praktické činnosti - výroba
dárků a přáníček pro maminku, návik básní, písní, scének,
které budou využity při sestavování pásma ke Dni matek

2. TÉMA: **Moje zvířátko**

PODTÉMATA:

Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata :

Víš, kde bydlí zvířátka? Třeba malá kuřátka?

Přece u nás na dvoře, stále to tam krákoře.

Kuřátko má kvočnu svoji, ta se o něj stále bojí,

telátko zas krávu má, ta nám mlíčko dodává.

Obsahové vymezení:

podle užitku, způsobu života, jmenovat a rozlišit podle vzhledu domácí zvířata a jejich znát jejich vlast., způsob péče o ně hudební, výtvarné ztvárnění, práce s literaturou zvířatech mláďata.

Zvířata ve volné přírodě :

Kdo se to tam skrývá v křoví - zajíc? liška? nikdo neví

v lese musíme být tiše, je to přece zvířat říše

Obsahové vymezení:

poznat a jmenovat některá volně žijící zvířata a ptáky

(zajíc, veverka, ježek, myš, žába, holub, vrabec a j.),

seznamovat se s jejich základními vlastnostmi a způsobem života, hudební, výtvarné ztvárnění, práce s literaturou

Kdo se schovává v trávě :

Sedneme si do trávy - slyšíš, co nám vypráví?

Když budeme dobře koukat, uvidíme v trávě hmyz.

A ty zmije jedovatá – bojím se tě! Rychle zmiz !

Vidíš? Motýlek tu letí, křídly zdraví všechny děti.

Obsahové vymezení:

získávat povědomí o životě hmyzu prostřednictvím

obrazového materiálu i přímého pozorování, jmenovat některý hmyz

a drobná zvířata, jejich význam v přírodě,

výtvarné a literární ztvárnění, práce s literaturou.

Na návštěvě v ZOO:

Pozor, pozor, slunce pálí, to budeme v Africe

čekají tam na nás sloni, žirafy i opice

Obsahové vymezení:

rozlišit cizokrajná zvířata podle vzhledu, pojmenovat je,

přiblížit prostředí, ve kterém žijí ve

volné přírodě (ve studeném nebo horkém podnebí),

přiblížit rostlinstvo, ekosystémy (poušť, savana, ledovec,

prales - význam), zajímavé přírodní úkazy(vodopády, sopka)

hudebně a výtvarně je ztvárnit, využít literatury k jejich poznávání,

přímé pozorování při výletech do ZOO, farem atd.

Cíle čtvrtletního bloku:

- vytváření návyků zdravého životního stylu,
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a těl. funkcí
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- osvojování si potřebných dovedností, návyků a postojů a přijímání základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot,
- seznamování se se základními poznatky a vědomostmi potřebných v situacích pro účastníky dopravního provozu, dále v zásadách správného chování v dopravních prostředcích,
- posilování schopnosti umět se rozhodnout v běžných i méně běžných situacích,
- rozvíjet jazykové a řečové schopnosti dětí, estetické a mravní citění a dětskou tvořivost a nápady,
- rozvoj citových vztahů k okolí,
- získávací schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci,
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí,
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj poznatků a dovedností (motorické, estetické i poznávací) v souvislosti s daným ročním obdobím při pozorování jarní přírody,
- posilování přirozených poznávacích citů (dětská zvědavost, zájem dětí a radost z objevování),
- rozvoj pohybových schopností a zdatnosti dětí přirozenou cestou (při pobytu venku...),
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, pohybovými, dramatickými),
- rozvoj povědomí o pravém významu Velikonoc, lidových zvyčích a tradicích,
- posilování dětského sebevědomí, houževnatosti, nestydět se vystoupit a projevit na veřejnosti ,
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (zdokonalovat správný úchop psacích potřeb a zacházení s výtvarným náčiním),
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem,
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření základů pro práci s informacemi (získávat povědomí o životě zvířat, jejich životě, potřebách a ochraně z knih, co je internet.)

Vzdělávací nabídka:

- spontánní, tvořivé, námětové hry, hry s pravidly
- skupinové činnosti
- pokusy
- práce s knihami a časopisy
- hry s písmeny a číslicemi
- práce s počítačem

- komunitní kruh
- řízené zdravotně preventivní aktivity
- řízená činnost a skupinové činnosti

Očekávání:

- aktivní účast celého kolektivu v nabízených činnostech,
- získávat poznatky o materiálech,
- učit se třídit odpady,
- rozlišovat co okolní prostředí poškozuje, všímat si nepořádků, upozorňovat na ně,
- používat nové pojmy, ptát se a dozvídat se nové informace,
- navrhnout řešení problémů a úkolů, nalézat nová řešení, uplatnění vlastní fantazie,
- pojmenovat, poznávat a dramaticky ztvárnit některé profese,
- rozvíjet dobrou orientaci v prostoru s pochopením prostorových pojmů,
- samostatně vyhledávat informace v encyklopediích s učitelkou na internet (5-6leté),
- své znalosti z problematiky silničního provozu umět uplatnit v modelových situacích,
- jednat samostatně, dokázat zorganizovat a rozvinout námětovou hru s dopravní tematikou,
- zvládat pohyb v nerovném terénu,
- vědět o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a mít povědomí o tom, jak a kde hledat pomoc,
- překonávat ostych při dramatických, hudebních, výtvarných, jazykových a jiných činnostech,
- uvědomovat si změny v přírodě s příchodem jara,
- využít jarní tematiky k hrám, rozvíjet a používat všech smyslů,
- zvládat některé grafické dovednosti, koordinaci oko–ruka,
- připravit slavnost pro maminky, využít bezprostřednosti dětského projevu,

6.6 CHARAKTERISTIKA A ZÁMĚRY 4. ČTVRTLETNÍHO BLOKU

Toulky světem

Záměrem tohoto bloku je vést děti k lásce k domovu, k přírodě, ke světu a k sobě navzájem. Zaměříme se na upevňování tělesné zdatnosti dětí a podporu kamarádství, tolerance a lásky. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme společně svátek dětí a slavnostně rozloučíme se školáky, povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti. V konkrétních činnostech povedeme děti ke spolupráci mezi sebou, toleranci a nadále hravosti, tvořivosti a spontánnosti. Seznámíme se s předměty a jevy, které nás obklopují, prací rodičů a jednoduchými časovými představami. Budeme vnímat změny a krásu přírody ve spojení s letním obdobím (letní hry, zábava, pozorování, poznávání). Dále se zaměříme na objevování samostatného tvůrčího procesu, na vyjadřování pocitů, postojů a představ, na vytváření vztahu k přírodě a to prostřednictvím různorodých (výtvarných, pohybových aj.) aktivit.

Myšlenka názvu TOULKY SVĚTEM je pojítkem mezi všemi činnostmi dětí, včetně realizací školních i mimoškolních akcí.

Klíčové kompetence:

- Odhahuje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Rozlišuje řešení, která jsou funční.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými).
- Je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem.
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domluvit.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, že svým chováním, jej může ovlivnit.

1. TÉMA: Objevujeme svět

PODTÉMATA: Věci kolem mne

Batůžek doma nenechám přeci, mám v něm své potřebné věci:
panenku, kapesník, svetr. Táta zas nosí v batohu metr,
vrtačku a jiné nářadí. A co nosí v tašce máma? To ví jenom ona sama.

Obsahové vymezení:

S čím si hraji (hračky, knihy) - poznávat a pojmenovávat vše, čím je
dítě obklopeno, zkoumání vlastností předmětů,
vytváření pojmů, zobecňování, společenské
hry, hygienické pomůcky, předměty denní potřeby, oděv, obuv

Hádej, čím jsem

Zedník, kuchařka, zahradnice,
Kdo z nich je potřebný více?
Do práce chodí rodiče oba,
Přinesou penízky na hračky i chleba

Obsahové vymezení:

- jednotlivá povolání, zaměstnání rodičů, používání nářadí, nástrojů a
strojů - co se z čeho vyrábí - hry, písně, básně,
vztahující se k lidské práci, rozvíjení
základních pracovních návyků, včetně sebeobslužných činností

Co děláme celý den, celý rok

Čas je jako kolotoč
Ráno, poledne, večer, noc,
Nikdo neví, kam spěchá a proč
Vždy znova od vánoc do vánoc.

Obsahové vymezení:

vytvářet časové představy ve spojení s činnostmi -
ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, den, noc, orientovat se
v poznávání současnosti- dnes, nejbližší budoucnosti- zítra,
nejbližší minulosti - včera, postupné uvědomování si dnů v týdnu,
sled ročních období a jejich hlavní znaky, případně měsíce v roce.

Čím cestujeme

Kousek poplujeme lodí,
poletíme letadlem,
a až uvidíme Střelnou
v měkké trávě přistanem.

Obsahové vymezení:

umět poznat, pojmenovat a znát účel dopravních prostředků, rozlišovat
je podle místa pohybu (na zemi, ve vodě, ve vzduchu, po kolejích, po silnici)
umět a prakticky používat základní pravidla chování na silnici,
signalizace na semaforu, seznámení se zásadou vidět a být viděn,
výtvarné a hudební ztvárnění.

Řeky a moře

Ted' si sednem vedle vody, budem tiše poslouchat,
uvidíme kapra, raka, když nám bude štěstí přát.
U potůčku bublavého vidím žáby, blatouchy,
Už vím, proč je voda vzácná – je v ní život zakletý.

Obsahové vymezení:

koloběh vody v přírodě, význam vody pro život živé přírody a člověka,
rostliny a živočichové mající vztah k vodě, výtvarné,
hudební a slovesné ztvárnění vody a vodních živočichů.

2. TÉMA:

Než odejdu do školy

PODTÉMATA:

Oslavujeme svátek dětí

Všechny děti na světě hrají si rády,
k tomu potřebují mít kamarády.
Že nemají stejnou barvu, to jim nevadí,
Svět je malý, cesty "krátké", to dnes každý ví.

Obsahové vymezení:

zábavné dopoledne s opékáním špekáčků a cestou za
pokladem, zábavné dopoledne plné her a soutěží o ceny,
jiné děti na zeměkouli.

Planeta země

Slunce, pevnina i moře,
ať je nám tu všude dobře
čistý vzduch a čistá voda
živým tvorům sílu dodá

Obsahové vymezení:

znát vlastnosti kamene, písku, půdy, vody, přírodní jevy (blesk, hrom)
mapa, globus, přiměřené poznatky o vesmíru.

Hurá na prázdniny

Prázdniny a sluníčko, to má každý rád
vloni jsme byli u moře, pojedem tam zas.

Musíme na sebe dávat pozor -
Všichni dospělí nám praví,
abychom se z prázdnin vrátili zdraví.

Obsahové vymezení:

bezpečné prázdniny - prevence úrazů, nebezpečí ohně, cizích lidí,
koupání, chování na silnici, loučení předškoláků s mateřskou školou
formou slavnosti s rodinnými příslušníky.

Cíle čtvrtletního bloku:

- vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí.
- seznamování se existencí jiných kultur a národností,
- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování společnými prožitky,
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky,
- uvědomění si nebezpečí, které nám hrozí při pobytu venku, na výletě, u vody od cizích lidí, neznámých zvířat, předmětů atd.,
- prožívání radosti ze zvládnutého a prožitého,
- získávání povědomí o tom, co všechno tvoří přírodní prostředí, v souvislosti s daným ročním obdobím,
- chápání, že přírodu a přírodniny lze vnímat i jako estetický objekt a lze je také esteticky vyjádřit,
- rozvoj kooperativní a komunikační dovednosti,
- systematický rozvíjet řeč dítěte
- rozvoj schopností a dovedností, které umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení,
- rozvoj schopnosti přemýšlet a rozhodovat se,
- rozvoj všech poznávacích a tvůrčích schopností dětí, jejich fantazie, zájmů a nadání.

Vzdělávací nabídka:

- spontánní, tvořivé, námětové hry, hry s pravidly
- skupinové činnosti
- pokusy
- práce s knihami a časopisy
- hry s písmeny a číslicemi
- práce s počítačem

- komunitní kruh
- řízené zdravotně preventivní aktivity
- řízená činnost a skupinové činnosti

Očekávání:

- chápat prostorové pojmy, pravolevé orientace, orientace na vlastní osobě a druhé osobě,
- pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- vnímání pohybu těla, pohybová obratnost,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (podobu, rozdíl, charakteristické znaky předmětů aj.)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických - zážitky z cest, výletu aj.)
- chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých -oslava svátku dětí – dětský den – hry a soutěže, rozloučení s předškoláky
- poznávat pomocí otázek a odpovědí, diskuse, vlastnosti lidí, které jsou dány prostředím, ve kterém žijí, pohlavím, jazykem...,
- poznat napsané své jméno (starší děti),
- uvědomovat si a umět zpracovávat příjemné i nepříjemné prožitky,
- sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynům,

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Pro vytvoření kvalitních podmínek vzdělávání je důležité vytvořit promyšlené plánování a průběžné vyhodnocování toho, co bylo naplánováno a bylo nastaveno. Vycházíme ze základních požadavků vyjádřených v RVP PV. Pro dosažení zpětné vazby naší práce a pro zkvalitnění činnosti školy provádíme hodnocení v oblasti podmínek, kvality školního vzdělávacího programu, vyhodnocování jednotlivých témat v rámci integrovaných bloků, hodnocení vzdělávacích výsledků dětí a samotné pedagogické práce.

Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest ke vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co je vyhovující a co budeme měnit.

Průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek vzdělávání realizovaných v MŠ je zaměřeno na tyto oblasti

Metody a prostředky evaluace :

- rozhovory, konzultace

- diskuze na pedagogických radách
- hospitace, rozbor hospitací
- pozorování
- analýza třídní a školní dokumentace
- dotazníky, ankety
- analýza vlastní pedagogické práce

Předmět evaluace	Časový plán	Kdo a jak hodnotí
Hodnocení, naplňování cílů ŠVP prostřednictvím témat	Denně Po ukončení tematického bloku - podtémat 1-4 Po ukončení tematického integrovaného bloku	Každá učitelka - Záznam evaluace denní vzdělávací nabídky - písemně Učitelka - Záznam o závěrečné evaluaci tematického bloku, podtémat 1-4 - písemně Učitelka - Záznam o závěrečné evaluaci tematického bloku - písemně
Hodnocení vlastní vzdělávací práce učitelek	1x ročně	Každá učitelka – písemně (autoevaluační dotazník)
Průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP	Průběžně 2x-3x ročně	Každá učitelka – forma konzultace s ostatními
Průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP PV	Průběžně 2x-3x ročně	Každá učitelka – forma konzultace s ostatními
Hodnocení vzdělávacích výsledků u dětí	Při nástupu dítěte do MŠ (listopad) a pak 1x ročně Průběžně	Učitelky – písemně, záznamový arch o rozvoji dítěte) Učitelky – písemně do záznamů k individuální práci a portfolií
Sledování a hodnocení práce pedagogických i provozních zaměstnanců školy	Průběžně	Ředitelka – hospitační a kontrolní činnost, pozorování (písemné záznamy)
Sledování a hodnocení		Ředitelka, pověřená

podmínek školy (materiálních, personálních, hygienických, provozu MŠ, zajištění BOZP...)	Průběžně (konzultace) 1x ročně (písemně)	pracovnice – konzultace na poradách (záznamový arch)
Kontrola vedení třídní dokumentace a plnění kompetencí jednotlivých zaměstnanců během roku	Průběžně	Ředitelka – záznamy z kontrol na pedagogické radě
Evaluace celkového chodu MŠ, organizace, podmínek, spolupráce s ostatními institucemi	Na konci školního roku	Ředitelka + ostatní zaměstnanci – na základě všech připomínek vypracováno vlastní hodnocení školy

Příloha - Minimální preventivní program proti šikaně a nežádoucímu chování

Úvod

Zavírat oči před nežádoucím chováním a tvrdit, že se v mateřské škole nevyskytuje, by byla chyba. Bohužel již v tak útlém věku se objevuje nežádoucí chování, které by v případě přehlížení mohlo v pozdějším věku vést ke vzniku šikany. Minimální preventivní program proti šikaně a nežádoucímu chování vymezuje žádoucí model chování mezi všemi účastníky vzdělávání, které by vedlo k vytvoření přátelského, klidného, příjemného prostředí s respektem k druhému.

Program popisuje klima mateřské školy. Dále uvádí konkrétní aktivity pro primární a sekundární prevenci.

Charakteristika školy

Mateřská škola je jednotřídní s věkově smíšenými dětmi. Celkem má škola šest zaměstnanců a vzhledem k malému počtu dětí tvoří rodinnou atmosféru. Nachází se v klidné malé obci.

Analýza stávající situace

Děti jsou nežádoucím chováním obkloповány ze všech stran – cizí děti na hřišti, starší sourozenec, nevhodné moderní pohádky a počítačové hry, někdy nevhodným chováním v rodině apod. Velmi častým nevhodným chováním u dětí je posmívání se druhému, povyšování se nad něj, nadávky, neosobní oslovení příjmením, strkání, vylučování z kolektivu.

V mateřské škole se nám daří:

- Postupně zavádět kreslená pravidla chování
- Více činností přesouvat do venkovního prostředí
- Zvelebování prostředí školy i zahrady
- Zapojovat rodiče do aktivit pořádaných školou
- Rozvoj komunikačních dovedností dětí
- Vedení ke zdravému životnímu stylu

Spolupráce ve škole

Abychom mohli včas a efektivně řešit nežádoucí chování, máme nastavený funkční systém vzájemné komunikace. Vzájemné vztahy jsou též vymezeny ve školním řádu.

Spolupráce mezi zaměstnanci

Učitelky se během dne překrývají a mají tak možnost si operativně vyměňovat důležité informace. Ostatní informace si sdělují na pedagogických radách.

Paní uklízečka pomáhá při organizaci akcí pro rodiče, účastní se jich. Uvádí prostory školy do původního čistého stavu.

Spolupráce s rodiči

Rodiče mají možnost neodkladné záležitosti řešit při předávání dětí. V potřebných situacích si mohou pro konzultaci domluvit osobní schůzku s ředitelkou. K předávání dalších informací

kolektivního charakteru slouží rodičovské schůzky. Veškeré informace jsou rodičům předávány prostřednictvím nástěnek v šatně a webových stránkách.

Pro rodiče i zaměstnance je zřízena ve škole schránka důvěry, kam mohou anonymně vkládat své stížnosti či podněty ke zlepšení.

System dalšího vzdělávání

V rámci organizačních možností školy jsou pedagogové vysíláni na školení s ohledem na své zájmy a potřeby školy. Mimo tvořivé aktivity typu výtvarná činnost, hudební a výtvarná výchova, budou pedagogové vysíláni na školení dle aktuální nabídky zaměřené na komunikaci, řešení konfliktů, kurz Respektovat a být respektován, podpora osobnostně-sociálního rozvoje dětí apod. Ředitelka se též vzdělává v oblasti právního povědomí. Ze školení se pořizuje písemný záznam, ze kterého plyne, jakým způsobem jsou získané informace použitelné v naší MŠ.

Učitelky si samostatně doplňují informace četbou odborné literatury a časopisů. Informace a nové poznatky si vyměňují na pedagogických radách.

Konkrétní cíle a činnosti pro prevenci před nežádoucím chováním (primární prevence)

Cílem veškerého působení všech zaměstnanců školy, především pedagogů, je vést děti tak, aby se z nich stávaly osobnosti, které budou:

- neubližovat ostatním slovně ani fyzicky (šikana)
- udržovat své okolní prostředí v pořádku, neničit vybavení ani budovu školy (vandalismus)
- mít povědomí o jiných národnostech a nebudou vůči nim zaujatí (rasismus)
- vědět, že lhát a podvádět, se nemá a proč (záškoláctví)
- umět popisovat svoje pocity, dokázat se vymezit od nevhodného chování vůči své osobě
- vědět co je zdravý životní styl, co je pro jejich tělo dobré a co naopak
- jíst zdravě, mít dostatek pohybu
- znát nebezpečí, která mohou ohrozit jejich zdraví
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla
- se cítit spokojeně a bezpečně

Všechny tyto kompetence jsou posilovány v rámci témat zařazených v průběhu roku (viz vzdělávací obsah) s cílem utvářet jedince zdravě sebevědomého, samostatného, odpovědného za své chování, schopného bránit se projevům násilí, jedince schopného komunikovat s ostatními dětmi i dospělými, umět pomoci druhému.

Denně zařazujeme *komunitní kruh*, kde mají děti možnost vyjádřit své zážitky, emoce. Snažíme se s dětmi společně řešit konfliktní situace a hledat správné řešení, hodnotit sebe i druhé, společně vytvářet pravidla.

Kreslená pravidla umožňují dětem vizuálně kontrolovat správnost svého chování. Pravidla si děti vytváří a domlouvají se na nich společně s učitelkami.

Správné vzory chování jsou dětem představovány především chováním učitelek a celého personálu, prostřednictvím divadelních představení a dramatických činností v rámci denních aktivit.

Ke *zdravému životnímu stylu* jsou děti vedeny prostřednictvím dostatečného volného pohybu v přírodě, každodenním cvičením, zaváděním zdravé stravy, pěstováním zeleniny na zahrádce, dostatečného pitného režimu, zaváděním relaxace v průběhu dne.

Sekundární prevence

Pokud se nežádoucí chování objeví, je třeba se vyvarovat nemístných postupů a řešit problém vhodným způsobem:

- nepřehlížet a nebagatelizovat nevhodné chování – vést děti ke vzájemné dohodě a spolupráci na řešení problému
- neodkazovat na to, aby si dítě vyřešilo situaci zcela samo – dopomoci dítěti přijít na samostatné řešení situace vhodnými otázkami, případně demonstrací vhodného chování
- nenutit dítě k veřejným omluvám hned na místě – nechat dítě chvíli o situaci popřemýšlet a nabídnout mu vhodné řešení, vést s ním citlivý rozhovor o možných pocitech druhého dítěte
- dostatečně vyhodnotit závažnost problému a řešit ho adekvátně
- vyvarovat se agresivního řešení problému
- nepoužívat zastrašování či vyhrožování, ale nabídnout dítěti možnost výběru vhodného chování a aktivit, které jsou přípustné

Vyhodnocování programu

Vzhledem k tomu, že všechny cíle preventivního programu jsou zároveň cíli ŠVP, je Preventivní program vyhodnocován na konci školního roku současně s ním. Posuzování plnění dílčích cílů programu je prováděno prostřednictvím hodnocení jednotlivých témat v rámci integrovaných bloků na konci každého tématu.

Platnost programu: od 1.9. 2022

Schváleno na pedagogické radě dne 26.8. 2022

Zpracovala: Bc. Ivana Fojtů